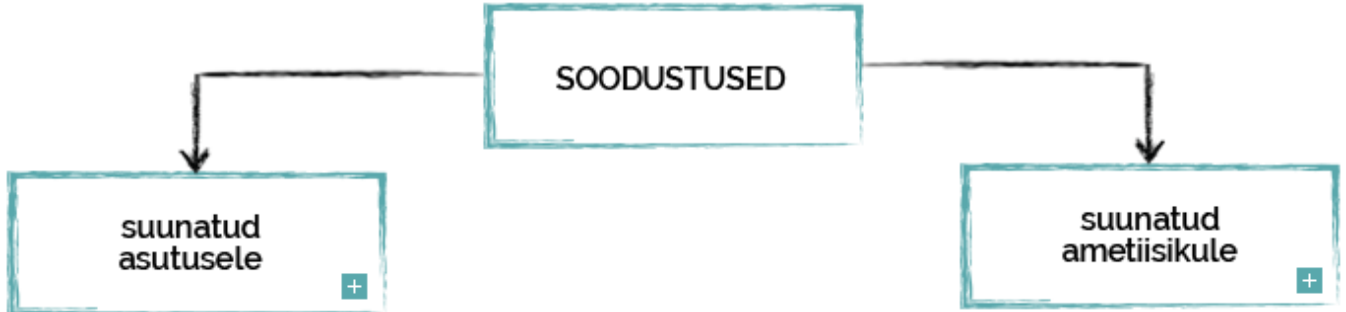
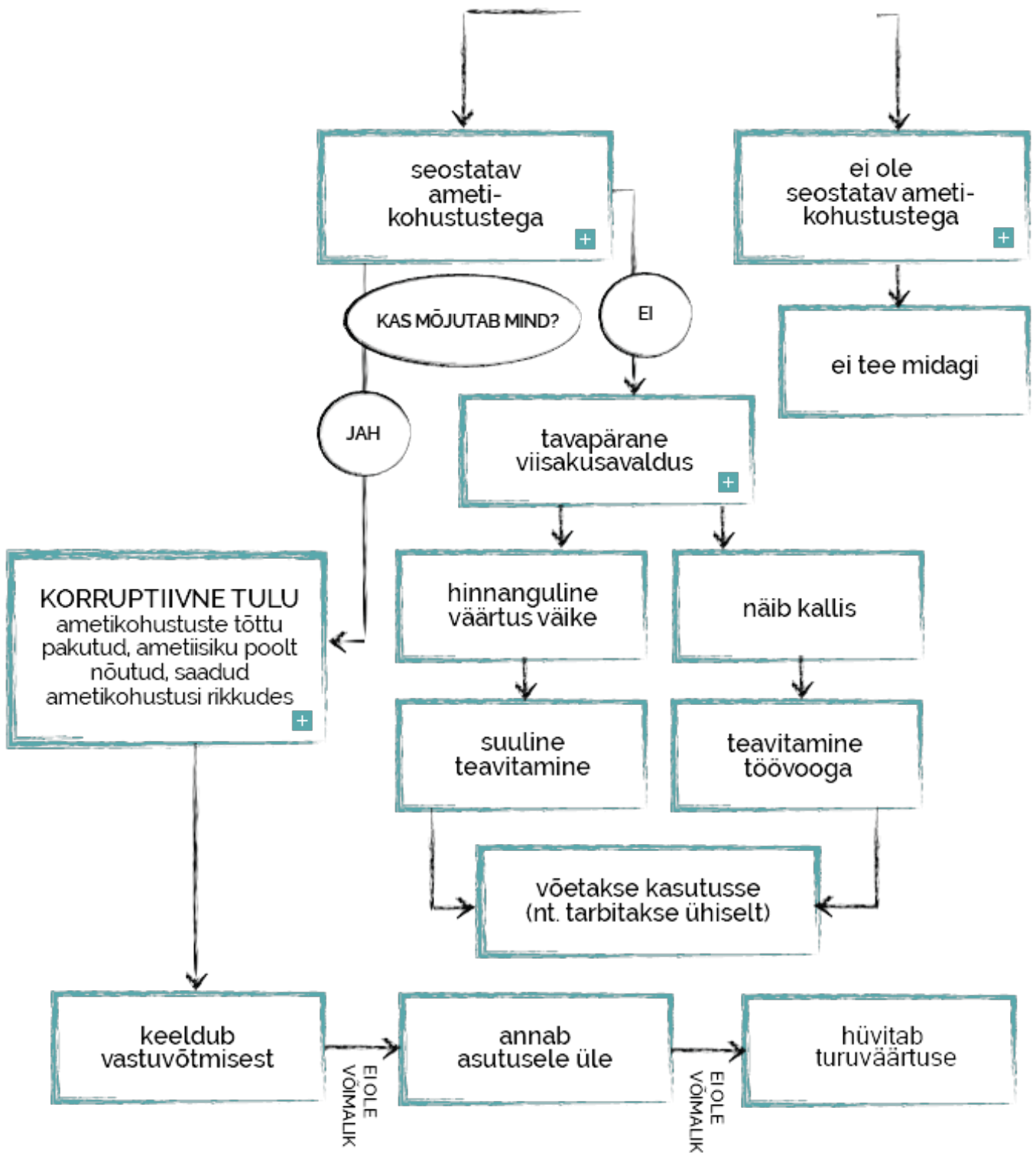
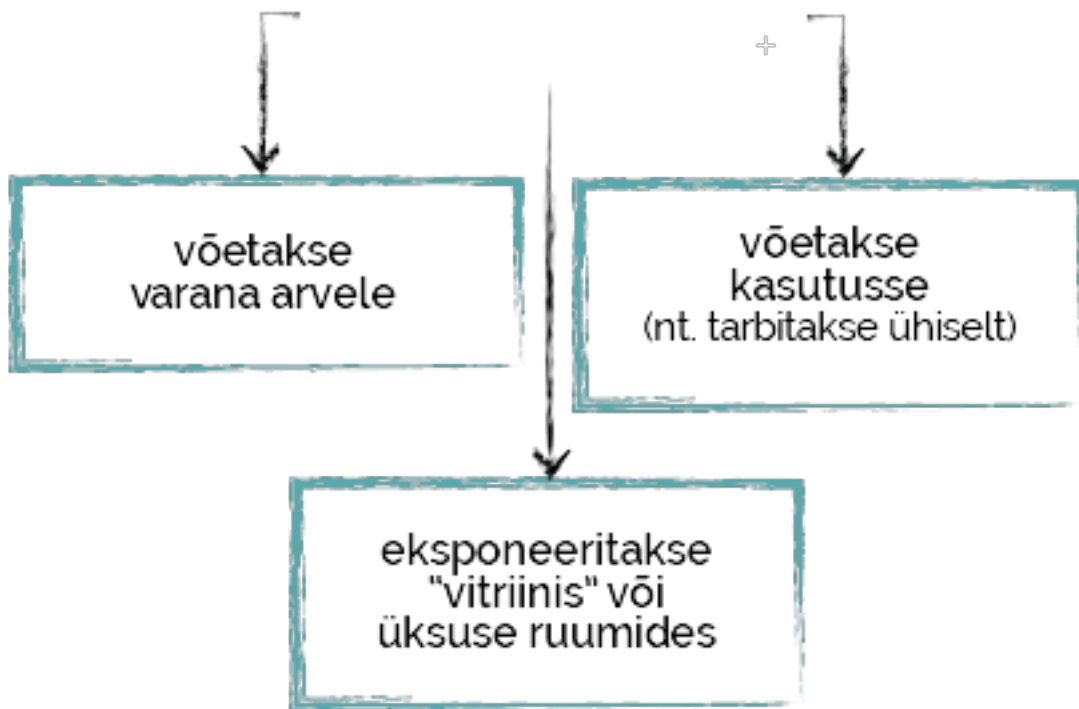

08.04.2014

Kingitused

Vaata ka, kuidas toimida [kingitustega](#) [1]

Suunatud asutusele

Soodustuse saamisel ja andmisel on oluline, et pooled saaksid aru, kas omandajaks on asutus või isik ehk kas soodustus on tehtud asutusele või ametiisikule.

Asutusele suunatud soodustuse juhtumitena saab käsitleda järgmist:

1. Otseselt asutusele suunatud soodustused. Siia alla lähevad näiteks välisdelegatsioonide poolt tehtud või ametlikel visiitidel saadud kingitused (näiteks dekoratiivtaldrik, vein, raamat, miniskulptuur).
2. Asutus on suunanud ametiisiku tööülesannete täitmisele (näiteks koolitus, konverents) ja/või tasunud vastavad kulud. Siia alla loetakse näiteks kõik koolituspaketi maksumusse kuuluvad soodustused nagu näiteks kohvipaus, lõunasöök, dokumendikott, fliis, laevapilet, ürituse raames objekti külastus.

Asutusele suunatud soodustustega tuleb teha järgmist:

1. Arvele võetakse need asutusele tehtud soodustused, mis vastavad varade arvele võtmise tingimustele. Näiteks lähtutakse Justiitsministeeriumi valitsemisel oleva riigivara kasutamise ja käsutamise korras ning Justiitsministeeriumi varade soetamise, kasutusse andmise ja bilansivälise arvestuse korras sätestatust. Nende kohaselt võetakse põhivarana arvele varad maksumusega alates 2000 eurost ja bilansivälise varana (väikevarana) alates 320 eurost. Näiteks võetakse asutuses arvele kõigile koolitusel osalejatele kingitud sülearvuti. Asutusele kingitud teavikud (raamatud) võetakse raamatukogus arvele, olenemata nende hinnast. Asutus otsustab, kes arvele võetud vara kasutab.
2. Juhul, kui saadud soodustust ei pea arvele võtma, kuid tegemist on kasutatava asjaga (näiteks pastakas, kalender, kruus, vihmavari, mapp, tasuta koolitus, toiduained, joogid, lilled), siis võetakse see kasutusse või tarbitakse ühiselt, kui need ei ole juba ära tarvitatud vastuvõtmisel (näiteks lõuna- või õhtusöök, kommikarp).
3. Juhul, kui saadud soodustust ei võeta kasutusse, eksponeeritakse see kas vitriinkapis või üksuse ruumides.

Teisel ja kolmandal juhtumil puudub vajadus soodustuse saamisest teavitamise järele.

Võetakse asutuses kasutusse (näiteks pastakad, kalendrid, mapid, kruusid, vihmavarjud) või tarbitakse ühiselt (näiteks toiduained, joogid, lillekimp).

Suunatud ametiisikule

Avalike ülesannete täitmise eetika põhimõtetest tuleneb, et ametiisik peab keelduma soodustuse vastuvõtmisest, kui seda soodustust võidakse tõlgendada tema mõjutamisena, isegi juhul, kui soodustus ei ole seaduse järgi määratletav korruptiivse tuluna.

Korruptiivseks tuluks ei loeta KVS kohaselt:

1. soodustust, mis ei ole seostatav ametikohustustega;
2. soodustust, mida saab üheselt mõista tavapärase viisakusavaldusena.

Seostatav ametikohustustega

Kõikide mõjutamisena tõlgendatavate soodustuste vastuvõtmisest peab ametiisik keelduma.

Korruptiivseks ei loeta soodustust, mis ei ole seostatav ametikohustustega; soodustust, mida saab üheselt mõista tavapärase viisakusavaldusena, kui soodustuse vastuvõtmiseks puudub ametiisiku algatus.

Kui soodustus on seotud ametikohustuste täitmisega, kuid ei ole määratletav korruptiivse tuluna, tuleb soodustuse saamisest asutust teavitada. Teada tuleb anda soodustuse nimetus ja soodustuse andnud isiku nimi. Näiteks justiitsministeeriumis piisab suulisest teavitamisest, kui saadud soodustuse hinnanguline väärtus on väike (näiteks hinnanguliselt maksumusega kuni 100 eurot). Soodustustest, mis näivad kallid, tuleb teavitada töövoos vahendusel. Saadud soodustused võetakse kasutusse või tarbitakse ühiselt.

Ei ole seostatav ametikohustustega

Soodustused, mis ei ole seostatavad ametikohustustega, on näiteks pereringis või sõprade kingitud asjad. Samuti võib siia alla lugeda kingitused (näiteks sünnipäeva- või lahkumiskingitused) kolleegidelt. Vastava soodustuse saamisel ei pea ametiisik midagi tegema.

Korruptiivne tulu

Korruptiivse tuluna tuleb määratleda soodustust, mis on ametiisikule ametikohustuste tõttu pakutud või ametiisiku poolt nõutud, samuti ametiisiku kohustusi rikkudes saadud soodustus. Kui korruptiivne tulu on seotud ametialase vastuteenega, on tegemist pistise või altkäemaksu vastuvõtmisega, mis kuuluvad karistamisele karistusseadustiku alusel.

Kui ametiisikule pakutavat soodustust võib määratleda korruptiivse tuluna, peab ametiisik tegema ühe järgmistest tegevustest alltoodud järjekorras:

1. Keelduma soodustuse vastuvõtmisest, sh peab ametiisik võimalusel talle saadetud soodustuse tegijale tagastama (näiteks ametiisiku nimele valvelauda jäetud soodustus);
2. Kui eelnevas punktis kirjeldatu ei ole võimalik (näiteks soodustuse andja ei ole tuvastatav, soodustuse tagasisaatmine oleks ülemäära kulukas, soodustuse tagastamine on füüsiliselt võimatu, soodustusest keeldumine või selle tagastamine tooks kaasa ametialaste suhete

- olulise halvenemise), peab ametiisik andma soodustuse üle asutusele;
3. Kui eelnevates punktides kirjeldatu ei ole võimalik, peab ametiisik tasuma asutusele soodustuse turuväärtuse. Vastav summa laekub riigituludesse.

Saadud korruptiivsest tulust teatamise kohustuse või korruptiivse tuluna saadu üleandmise kohustuse rikkumise eest karistatakse väärteona KVS-i alusel.

Juhul kui korruptiivne tulu on seotud ametialase vastuteenega, on tegemist pistise või altkäemaksu vastuvõtmisega, mis kuuluvad karistamisele karistusseadustiku alusel.

Tavapärane viisakusavaldus

Tavapärane viisakusavaldus on soodustus, mille tegemine on praktikas levinud; mida ei saa tõlgendada mõjutamisena ja mille tegemise algatus pärineb täielikult pakkujalt.

Selleks, et hinnata, kas tegemist on tavapärase viisakusavaldusega või mitte, võiks ametiisik endalt küsida, kas sellise soodustuse andmist selle pakkuja poolt ja vastuvõtmist vastavat positsiooni omava ametiisiku poolt peetakse tavapäraseks ja viisakaks ka kõrvaltvaataja poolt. Tavapäraseks viisakusavalduseks võib lugeda näiteks meene konverentsil või koolitusel esinejale; jõuluringid asutuse koostööpartneritelt (näiteks kruus, sall, lips, kommikarp, foto).

Allikas URL: <https://www.korruptsioon.ee/et/huvide-konflikt/kingitused>

Lingid:

[1] <https://www.korruptsioon.ee/et/huvide-konflikti-juhtumeid-ja-lahendusi/kingitused>